

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: L. S., narozený X,
bytem X,

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje,
sídlem Lidické náměstí 9, 401 79 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého tehdejšího právního zástupce, domáhal, aby soud vydal rozsudek, jímž určí, že zásah žalované spočívající v předvolání žalobce ze dne 27. 6. 2018, č. j. KRPU- 66699- 184/TČ-2018-040981, za účelem zjišťování jeho tělesných znaků, provádění měření těla, odebrání jeho daktyloskopických a biologických vzorků a pořizování obrazových, zvukových a jiných záznamů postupem podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„zákon o policii“), byl nezákonný. Současně žalobce navrhl, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit mu náhradu nákladů soudního řízení.

Žaloba

1. Žalobce v žalobě podané dne 13. 7. 2018 předně zrekapituloval, že mu bylo dne 12. 7. 2018 doručeno od žalované předvolání ze dne 27. 7. 2018 (správně dne 27. 6. 2018 - pozn. soudu), č. j. KRPU-66699-184/TČ-2018-040981. Účelem tohoto předvolání bylo zjišťování tělesných znaků žalobce, provádění měření těla, odebrání jeho daktyloskopických a biologických vzorků a pořizování obrazových, zvukových a jiných záznamů postupem podle § 65 zákona o policii.
2. Žalobce namítl, že výše uvedené předvolání je zásahem, pokynem nebo donucením ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a je zásahem nezákonným. Žalobce zdůraznil, že byl předvoláním přímo zkrácen na svých právech zaručených Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“), konkrétně na právu na informační sebeurčení podle čl. 10 odst. 3 Listiny a právu na tělesnou a duševní integritu podle čl. 7 odst. 1 Listiny a předvolání nebylo přiměřené vůči možnému zásahu do těchto práv. Žalobce na podporu svých tvrzení odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 355/2017-33.
3. Žalobce dále zdůraznil, že je doposud bezúhonnou osobou, vede řádný život, nikdy nebyl odsouzen pro trestný čin a řádně si opatřuje prostředky pro své živobytí prací. Pokračoval, že je stíhán pro přečin, jehož typová závažnost není vysoká. Žalobce dále vysvětlil skutkové okolnosti případu. Uvedl, že obviněná V. V. si nechávala neoprávněně čerpané peněžní prostředky od Úřadu práce České republiky posílat na jeho bankovní účet, přičemž jí je žalobce následně předával v hotovosti. Žalobce dále uvedl, že neznal původ těchto peněžních prostředků a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle ustanovení § 337 odst. 3 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), se dopustil tím, že je předával V. V. i poté, co mu sdělila, že má na svou osobu oddlužení. Žalobce věřil, že jí takto pomáhá zatajovat příjmy před věřiteli. Dále zdůraznil, že ke skutečné škodě věřitelů paní V. V. nemohlo dojít, neboť peněžní prostředky zasílané na účet žalobce nepředstavovaly příjmy použitelné pro uspokojení věřitelů. Žalobce dále uvedl, že pro trestnou činnost, pro kterou je stíhán, nemají identifikační úkony, ke kterým je předvolán, žádný význam. Převody peněžních prostředků jsou podle jeho názoru dostatečně zachyceny na výpisech z bankovních účtů a tuto skutečnost potvrzují i ostatní obvinění. Podle názoru žalobce by měly být identifikační úkony odloženy až do okamžiku, kdy bude jeho vina řádně zjištěna pravomocným rozhodnutím ve věci.
4. Žalobce dále namítl, že kromě nezákonnosti předvolání pro rozpor s § 65 zákona o policii je i samotný § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, a to ve vztahu k odebrání biologických vzorků umožňující získání informací o genetickém vybavení. Žalobce na podporu svého tvrzení odkázal na článek „Odběr a uchování vzorků DNA policií je podle soudců protiústavní, navrhuji zrušení zákona“, publikovaného na webu www.ceska-justice.cz a na judikaturu Městského soudu v Praze. Žalobce uvedl, že zásah spočívající v předvolání trvá, neboť žalovaná předvolání ke dni podání žaloby nezrušila a žalobci tudíž neustále hrozí, že bude k úkonům předveden a jeho případný odpor proti provedení těchto úkonů bude překonán.

Vyjádření žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Žalovaná předložila k výzvě soudu spisovou dokumentaci a ve vyjádření ze dne 24. 7. 2018 zdůraznila, že správní soudy nemají soudní pravomoc přezkoumávat úkony trestního řízení v rámci řádně zahájeného a vedeného trestního stíhání orgánem činným v trestním řízení podle § 12 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., zákona o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“). Žalovaná dále uvedla, že předvolání k provedení identifikačních úkonů ze dne 27. 6. 2018 je standardní úkon trestního řízení. Rovněž tak předvolání obviněného, aby se dostavil k úkonům souvisejícím se zjišťováním totožnosti, je povinnost uložená mimo jiné na základě § 114 odst. 3 trestního řádu. Z toho žalovaná dovodila, že předvolání má de iure formu tzv. výzvy, jíž je adresát povinen se podrobit a odkázala na § 66 odst. 1 trestního řádu. Žalovaná dále uvedla, že § 65 zákona o policii konkrétně upravuje pravomoci a postup Policie ČR při získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace. Jedná se jednak o zmocnění v rámci výkonu působnosti veřejné moci coby správní orgán, jednak o zmocnění ke konkrétním postupům v situaci, kdy je Policie ČR orgánem činným v trestním řízení. Žalovaná odkázala v této souvislosti na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004-69, ze kterého vyplývá, že zásahem podrobeným přezkumu ve správním soudnictví může být zásah policejního orgánu učiněný při výkonu jeho působnosti ve veřejné správě. Žalovaná z toho dovodila, že postup podle § 65 zákona o policii může být jednak správním postupem, ale také postupem v rámci trestního řízení. V konkrétním případě žalobce si žalovaná nedovedla představit situaci, jak by § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii aplikovala jako správní orgán, a nikoli jako orgán činný v trestním řízení. Identifikační úkony, byť prováděny na základě § 65 zákona o policii, jsou prováděny podle trestního řádu a v rámci trestního řízení. Podle názoru žalované se v posuzovaném případě nemůže jednat o výkon působnosti v oblasti veřejné správy, nýbrž o plnění úkolů podle trestního řádu. Žalobkyně shrnula, že závěr, podle kterého je možné úkony trestního řízení podrobit přezkumu správním soudnictvím, je absurdní, nesystémový a protiústavní.
6. Žalovaná dále připustila možnost, že se soud rozhodne hledět na napadené předvolání jako na izolovaný úkon činěný Policií ČR výlučně na základě zákonného zmocnění plynoucího z § 65 zákona o policii a jako na univerzální výkon veřejné moci. I v takovém případě není žalovaná podle svého názoru v řízení pasivně legitimována. Podle § 83 s. ř. s. měl být jako žalovaný označen „správní orgán řídící bezpečnostní sbor“. Žalovaná dále připomněla, že podle § 1 zákona o policii je Policie ČR bezpečnostním sborem, přičemž žalovaná je podle § 6 téhož zákona jedním z útvarů Policie ČR a podle § 5 je Policie ČR podřízena Ministerstvu vnitra. Dále žalovaná dovodila, že při plnění svých zákonných úkolů podle zákona o policii je Policie ČR zásadně bezpečnostním sborem, pouze ve výjimečných případech může být správním orgánem, což musí jednoznačně plynout zpravidla ze zvláštního zákonného ustanovení, například v řízení o přestupku, kde Policie ČR vede řízení jako správní orgán, nikoli jako ozbrojený sbor. Žalovaná na podporu svého tvrzení odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 205/2016-38.
7. Žalovaná dále odmítla tvrzení žalobce, že samotným předvoláním mohlo být zasaženo do jeho zaručených práv na informační sebeurčení a tělesnou a duševní integritu. Žalovaná uvedla, že v předvolání je adresát pouze předvolán, aby se dostavil v určený čas na určené místo za účelem splnění zákonné povinnosti. Odmítnutí převzetí písemnosti nesoucí předvolání není sankcionovatelné a při absenci osobního doručení pozbývá předvolání svého účinku. Podle názoru žalované by porušení práv žalobce nezákonným zásahem

přicházelo v úvahu pouze tehdy, pokud by již k úkonům, ke kterým byl žalobce předvolán, došlo. Aby byl zásah zásahem, muselo by být jeho součástí alespoň nějaké faktické jednání znamenající porušení práv, nikoli jen jejich domnělé ohrožení. Žalobu proti nezákonnému zásahu označila žalovaná z těchto důvodů za předčasnou, nedůvodnou a nepřiléhavou.

8. Žalovaná dále upozornila, že předvolání, resp. výzva ve smyslu § 114 zákona o policii je zvláštním typem rozhodnutí či opatření. Upozornila, že s ohledem na fakt, že se předvoláním de facto stanoví povinnost dostavit se v určený čas na určené místo, naplňuje předvolání definici rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Žalovaná dále uvedla, že i pokud by soud chtěl předvolání považovat za zásah, nemůže se jednat o nezákonný zásah. Právo na informační sebeurčení i právo na nedotknutelnost osoby a soukromí nejsou práva neomezitelná. Žalovaná rovněž nesouhlasila s názorem žalobce, že postup žalované je nezákonný, neboť zákonný podklad v podobě § 65 zákona o policii je přezkoumáván Ústavním soudem z hlediska souladnosti s ústavním pořádkem. Žalovaná pokračovala, že napadení právního předpisu před Ústavním soudem dotčený právní předpis až do momentu případného pravomocného zrušení nijak nediskvalifikuje z použití a postup podle takového zákona nemůže být nezákonný. Opačný postup by vedl ke zcela paralyzujícímu ochromení vrchnostenské činnosti. Žalovaná upozornila, že z obavy z možného zrušení zákona nelze tento zákon dopředu neaplikovat s tím, že postup podle něj je nezákonný. Žalovaná uvedla, že nezákonný zásah je zásah, který nemá oporu v zákonném ustanovení, což evidentně není tento případ. Uzavřela, že soudem požadovaným správním spisem nedisponuje, protože s žalobcem vede trestní řízení.
9. Žalovaná k další výzvě soudu ve svém vyjádření ze dne 5. 5. 2022 nejprve uvedla, že když žalobce dne 12. 7. 2018 obdržel předvolání ze dne 27. 6. 2018, muselo mu být známo, že má zajištěny peněžní prostředky na svém bankovním účtu a byl již obviněn z přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, neboť mu bylo usnesení o zahájení trestního stíhání doručeno dne 21. 5. 2018. Žalovaná dále připomněla, že žalobce s hlavní obviněnou V. V. sdílel společnou domácnost v době páchání trestné činnosti a předal jí celkem částku 1 227 011 Kč, čímž způsobil České republice škodu nejméně v této výši. Žalovaná dále detailně popsala průběh trestního řízení ve věci. Připomněla, že se žalobce z provedení identifikačního úkonu omluvil tak, že prostřednictvím svého zástupce odeslal policejnímu orgánu rozhodnutí o své dočasné pracovní neschopnosti a mezitím podal žalobu včetně návrhu na předběžné opatření. Žalovaná doložila k osobě žalobce opis z evidence Rejstřík trestů fyzických osob, ze kterého vyplynulo, že byl žalobce trestním příkazem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 2. 2020 odsouzen pro úmyslný trestný čin pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku k peněžitému trestu 25 000 Kč. Žalovaná dále uvedla, že předvolání ze dne 27. 6. 2018 obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti – kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Žalovaná zdůraznila, že vzhledem k tomu, že byl žalobce obžaloby zproštěn, se již předvolání stalo obsolentním.
10. K nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, Pl. ÚS 7/18, žalovaná uvedla, že se jednalo o skutkově podobný případ, jako byl ten žalobcův a citovala klíčové pasáže tohoto nálezu. Závěrem žalovaná navrhla, aby soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Ústní jednání soudu

11. Žalobce se jednání soudu dne 14. 9. 2022 bez omluvy neúčastnil.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Pověřená pracovnice žalované odkázala na dosavadní vyjádření a poukázala na odsouzení žalobce pro pojistný podvod Okresním soudem v Ústí nad Labem.
13. Soud provedl v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. dokazování žalovaným předloženými listinami, a to rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 18. 7. 2018, omluvou neúčasti při úkonu ze dne 18. 7. 2018, předvoláním k provedení identifikačních údajů ze dne 27. 6. 2018 s doručenkou, návrhem na podání obžaloby ze dne 21. 2. 2019, č. j. KRPU-66699-303/TČ-2018-040981, protokolem o výsledku žalobce ze dne 27. 6. 2018, č. j. KRPU-66699-183/TČ-2018-040981, rozsudkem Okresního soudu v Teplicích ze dne 1. 12. 2020, č. j. 3 T 50/2019-1474, usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 21. 5. 2018, č. j. KRPU-66699-79/TČ-2018-040981 a obžalobou ze dne 4. 4. 2019, č. j. 2 ZT 200/2018-324.
14. Soud rovněž v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. provedl dokazování žalobcem předloženými listinami, a to napadeným předvoláním k provedení identifikačních úkonů ze dne 27. 6. 2018, č. j. KRPU-66699-184/TČ-2018-040981, protokolem o výsledku V. V. ze dne 19. 6. 2018, č. j. KRPU-66699-162/TČ-2018-040981 a výpisem z rejstříku trestů žalobce ze dne 13. 7. 2018.
15. Soud dále podle § 52 odst. 1 s. ř. s. provedl dokazování trestním příkazem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 2. 2020, sp. zn. 62 T 28/2020, který opatřil soud z vlastní iniciativy.

Posouzení věci soudem

16. Předmětnou žalobu soud posoudil podle části třetí třetího dílu hlavy druhé s. ř. s. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se podle § 82 odst. 1 s. ř. s. může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, domáhat ochrany proti takovému zásahu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Žalovaným je pak ve smyslu § 83 s. ř. s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení zásah provedl. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. současně platí, že soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; pokud soud rozhoduje pouze o určení toho, zda byl zásah nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Dle § 87 odst. 2 s. ř. s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Žaloba je pak ve smyslu § 85 s. ř. s. nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to však neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
17. Na tomto místě soud uvádí, že pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek, tj. žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, nebo ze dne 6. 4. 2017, č. j. 1 Afs 4/2017-40). Za nezákonný zásah jsou přitom považovány neformální úkony, pro které mohou, avšak nemusí být stanovena pravidla (např. faktické pokyny, bezprostřední zásahy, zajišťovací úkony), které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto osoby, vůči nimž jsou činěny, jsou povinny na jejich základě něco konat, něčeho se Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zdržet, nebo něco strpět (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 2 Afs 17/2003-54). Zásahová žaloba tak chrání proti jakýmkoli aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Aby tedy nějaký úkon mohl být pojmově nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., musí se jednat o individuální úkon veřejné moci, který je přímo namířen proti jednotlivci a přímo zasahuje do jeho veřejných subjektivních práv.

18. Zdejší soud konstatuje, že u žalobce byla splněna podmínka aktivní legitimace, protože konsekventně tvrdí, že předvoláním ze dne 27. 6. 2018 bylo zasaženo do jeho práv na informační sebeurčení a práva na tělesnou a duševní integritu, když byl vyzván k tomu, aby se dostavil k provedení identifikačních úkonů spočívajících ve snímání daktyloskopických otisků, zjišťování tělesných znaků, provádění měření těla, pořizování obrazových, zvukových a jiných záznamů a odebrání biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení. Žaloba byla soudem zároveň hodnocena jako včasná, jelikož se žalobce o předvolání najisto dozvěděl dne 12. 7. 2018, kdy mu bylo doručeno. Předmětná žaloba byla podána dne 13. 7. 2018, tedy do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o tvrzeném nezákonném zásahu a současně do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo (§ 84 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce rovněž tvrdil, že tvrzený nezákonný zásah stále trvá, neboť žalovaná předvolání ke dni podání žaloby nezrušila a žalobci neustále hrozí, že bude k úkonům předveden. K tomu soud poznamenává, že vzhledem k tomu, že ve věci, ve které byl předvolán, byl žalobce již obžaloby zproštěn rozsudkem Okresního soudu v Teplicích ze dne 1. 12. 2020, č. j. 3 T 50/2019-1474, je napadené předvolání již obsolentní a zásah tedy netrvá. Jako zásahová žaloba deklaratorního typu je předmětná žaloba též bez dalšího přípustná, soud proto mohl přistoupit k jejímu věcnému projednání.
19. S odkazem na vyjádření žalované, která popřela pravomoc správního soudu ve věci rozhodovat, se soud dále zabýval otázkou své příslušnosti k rozhodování ve věci.
20. Soud připomíná, že k otázce příslušnosti správních soudů ve věcech týkajících se provádění identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii existuje rozsáhlá judikatura. Nejvyšší správní soud vyjádřil mj. v usnesení ze dne 11. 3. 2020, č. j. 18 Nad 22/2020-35, názor, že policejní orgány při provádění identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii plní úkoly v oblasti veřejné správy. Tyto úkoly spočívají ve vytváření a spravování databáze údajů použitelných pro pátrání po trestné činnosti a její potírání, a naopak se jimi neobstarávají důkazy pro objasnění trestní věci, ve které je konkrétní předvolaná osoba obviněna. Nejvyšší správní soud rovněž zdůraznil, že identifikační úkony samy o sobě nevedou k naplnění účelu trestního řízení, čímž se liší od úkonů podle § 114 trestního řádu. Nelze tak souhlasit s tvrzením žalované, že předvolání obviněného k identifikačním úkonům je povinnost uložená mj. na základě § 114 odst. 3 trestního řádu. Předvolání k identifikačním úkonům tedy spadá do plnění úkolů v oblasti veřejné správy.
21. V rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33, se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda lze výzvu vydanou na základě § 65 zákona o policii považovat za zásah podle § 82 a násl. s. ř. s. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že ochrana proti výzvě prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je z hlediska soudní ochrany efektivní, neboť se jedná o žalobní typ určený k přednostnímu projednání. Díky tomu má soud možnost vložit se do věci dříve, než dojde Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

k nevratnému zásahu do práv adresáta výzvy. Podle Nejvyššího správního soudu je garance dostatečně rychlé ochrany zaručených práv adresáta výzvy důvodem, proč je výzva k určitému konání kvalifikována jako zásah.

22. Soud tedy dospěl k závěru, že žalobce napadá předvolání coby postup policejního orgánu podle § 65 zákona o policii, nikoli úkon orgánu činného v trestním řízení podle trestního řádu. Soud připomíná, že o povaze úkonu není mezi účastníky sporu, přičemž skutečnost, že se jedná o postup podle § 65 zákona o policii, vyplývá i ze samotného předvolání ze dne 27. 6. 2018. Žalovaná ve věci vystupuje v pozici správního orgánu, nikoli v pozici ozbrojeného bezpečnostního sboru a orgánu činného v trestním řízení, jak tvrdila. Její postup tedy může být ve správním soudnictví přezkoumáván v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu.
23. K otázce své místní příslušnosti k rozhodování ve věci soud uvádí, že každé krajské ředitelství policie je organizační složkou státu, která zahrnuje i případné podřízené útvary, tedy obvodní a městská ředitelství. V žalobcově případě je správním orgánem, kterému je přičitatelný tvrzený nezákonný zásah, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje. Protože má tento správní orgán sídlo v Ústí nad Labem, je podle § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušný k projednání věci Krajský soud v Ústí nad Labem. Tento závěr potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, viz např. rozsudek ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 As 389/2019-13.
24. Po přezkoumání skutkového a právního stavu soud dospěl k rozhodnutí, že žaloba není důvodná.
25. Ze spisové dokumentace postoupené žalovanou byly zjištěny tyto podstatné skutečnosti. Dne 21. 5. 2018 bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání z téhož dne, č. j. KRPÚ- 66699-79/TČ-2018-040981, pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Dne 27. 6. 2018 byl se žalobcem sepsán protokol o výsledku obviněného, ve kterém se žalobce vyjádřil k tomu, že s hlavní obviněnou V. V. žil ve společné domácnosti v době, kdy si ona coby zaměstnankyně Úřadu práce ČR neoprávněně opatřila peněžní prostředky tím, že si vystavovala fiktivní žádosti k výplatám dávek hmotné nouze, konkrétně se jednalo o příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení. V. V. využívala k těmto žádostem osobní údaje skutečně existujících osob v evidenci Úřadu práce ČR. Žalobce hlavní obviněné umožnil páchat trestnou činnost tím, že si nechal peněžní prostředky od V. poslat na svůj osobní bankovní účet, následně je na její pokyn vybral a předal jí je. Takto jí předal částku 1 227 011 Kč. Žalobce přiznal, že peněžní prostředky vybíral a hlavní obviněné je předával, ale popřel, že by znal původ těchto peněžních prostředků. Hlavní obviněná mu vše vysvětlila tak, že je v rozvodovém a insolvenčním řízení a nechce, aby byly peněžní prostředky na jejím účtu. Dne 12. 7. 2018 bylo žalobci doručeno napadené předvolání k provedení identifikačních úkonů, ke kterým se nedostavil. Obžalobou ze dne 4. 4. 2019 byl žalobce obžalován pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku spáchaného ve formě spolupachatelství. Okresní soud v Teplicích rozsudkem ze dne 1. 12. 2020, sp. zn. 3 T 50/2019-1474, zprostil žalobce obžaloby.
26. Na základě vyjádření žalované ze dne 5. 5. 2022 si soud vyžádal od Okresního soudu v Ústí nad Labem trestní příkaz ze dne 28. 2. 2020, sp. zn. 62 T 28/2020. Soud z něj zjistil, že dne 28. 2. 2020 byl žalobce odsouzen pro přečin pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 25 000 Kč. Tohoto přečinu se žalobce dopustil tím, že po účasti na dopravní nehodě dne 5. 2. 2019 v rozporu se skutečností popsal vznik škody na svém vozidle tak, že při dopravní nehodě došlo mimo

jiné i k poškození na pravém zpětném zrcátku a levém zadním blatníku, ačkoli z následného vyšetřování vyplynulo, že tato poškození nemohla při předmětné dopravní nehodě vzniknout. Tento přečin nesouvisí s jeho obviněním v kauze V. V., žalobce se ho nicméně dopustil ještě před zprošťujícím rozsudkem.

27. Soud vycházel z nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18, ve kterém se Ústavní soud v souvislosti s případem podobným tomu žalobcovu zabýval souladem ustanovení § 65 zákona o policii s ústavním pořádkem. Ústavní soud k povaze identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii nejprve uvedl, že jejich účelem není obstarávání důkazů pro objasnění trestní věci, ve které je předvolaná osoba obviněna. Zdůraznil, že identifikační úkony samy o sobě nevedou k naplnění účelu trestního řízení. Ústavní soud zdůraznil závaznost a přímou vynutitelnost výzvy k provedení identifikačních úkonů, spočívající v možnosti vymáhat účast předvolané osoby ukládáním pokut nebo předvedením. Výzva k provedení identifikačních úkonů je spojena s natolik negativními důsledky, které mohou dotčenou osobu postihnout, že již sama o sobě může být považována za zkrácení subjektivních práv dotčené osoby. Ústavní soud zdůraznil, že rozhodnutí dostavit se k provedení identifikačních úkonů je nutno považovat za výraz donucení. Proto je povinností policie postupovat v každé jednotlivé věci individuálně a vážit všechny okolnosti vyšetřovaného trestného činu. Ústavní soud uvedl, že možnost soudního přezkumu představuje dostatečnou záruku zachování práv osob, které jsou předvolány k odebrání biologických vzorků pro identifikační účely. Ústavní soud dále zdůraznil, že pokud by mělo jít o invazivnější zásahy do tělesné integrity (např. odběr krve či lidských tkání), musí se již uplatnit garance plynoucí z práva na nedotknutelnost osoby. Ústavní soud dále uzavřel „*že postupem podle § 65 zákona o policii využívá policie zákonem založené oprávnění, aby mohla dostat splnění svých povinností při předcházení, odhalování, vyšetřování trestných činů a stíhání pachatelů. Jde o postup ospravedlnitelný a přiměřený vzhledem k ústavně legitimnímu cíli, jímž je ochrana práv a svobod, ochrana bezpečnosti a majetku a zajištění veřejného pořádku (srov. § 2 zákona o policii)...považoval-li zákonodárce zjevně za důležité, aby policie měla možnost získávat identifikační údaje u všech úmyslných trestných činů, nemá Ústavní soud proti takovému pojetí (byť poměrně širokému) výhrady. Zásah do základních práv ve veřejném zájmu spočívající v povinnosti podrobit se odběru biologického materiálu, popř. zjištění dalších identifikačních znaků, je třeba považovat za ospravedlnitelný*“ (viz odst. 86 a 97).
28. K nutnosti posouzení povahy trestné činnosti se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2 As 164/2019–30, když zdůraznil „*nutnost individualizace posuzování každého jednotlivého případu za současného respektování nezbytné podmínky v podobě spáchání úmyslné trestné činnosti....zohlednění konkrétního stupně společenské škodlivosti, ať již v podobě výše způsobené újmy, mající za následek naplnění znaků kvalifikované skutkové podstaty, nebo páčání násilné trestné činnosti, jakož i povahy trestné činnosti, u níž dospěl k závěru o vysoké míře latence.*“ Z judikatury rovněž vyplývá, že nelze dojít paušálně k závěru, že u určitých typů trestných činů není důvod pro odebrání vzorků, protože genetické údaje nebudou nikdy použitelné, viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 As 168/2013, a Městského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2018, č. j. 3 A 104/2018-36. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2 As 164/2019-30, rovněž upozornil na to, že presumpce nevinoty nebrání tomu, aby osoba obviněná ze spáchání úmyslného trestného činu byla podrobena omezení v podobě odebrání vzorků.

29. Soud tedy přistoupil k samotnému meritu projednávané věci, tj. k posouzení, zda předvolání žalobce za účelem zjišťování jeho tělesných znaků, provádění měření těla, odebrání jeho daktyloskopických a biologických vzorků a pořizování obrazových, zvukových a jiných záznamů postupem podle § 65 zákona o policii bylo nezákonným zásahem.
30. Podle § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), si správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
31. Podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii může policie při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebrat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.
32. Právo na tělesnou a duševní integritu zaručuje čl. 7 odst. 1 Listiny stanovící, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.
33. Právo na informační sebeurčení zaručuje čl. 10 odst. 3 Listiny stanovící, že každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.
34. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33, a po něm i Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 19. 10. 2020, č. j. 55 A 102/2019-28, došly k závěru, že zásah spočívající v provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii je zákonný jednak naplněním podmínek podle tohoto ustanovení a jednak přiměřeností provádění identifikačních úkonů ke specifickým okolnostem konkrétního případu. Krajský soud v Praze uvedl, že policejní orgán nemůže k provedení identifikačních úkonů přistoupit u každého případu podezření či obvinění z úmyslného trestného činu, neboť nelze obecně připustit postup správních orgánů směřující k plošnému shromažďování identifikačních údajů. Soud se s tímto posouzením ztotožňuje.
35. Soud z obsahu předložené spisové dokumentace zjistil, že předvolání obsahuje parafrázi § 65 zákona o policii a § 59 správního řádu. Dále obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti, tedy označení, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolání rovněž uvádí, že se týká věci „V. a spo. – podvod“. Předvolání však neobsahuje správní úvahu žalované, která by odůvodnila potřebu provedení identifikačních úkonů u žalobce z hlediska proporcionality zásahu. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018 č. j. 3 As 335/2017-33, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2020, č. j. 55 A 102/2019-28. Soudy v těchto rozsudcích došly k závěru, že po Policii ČR nelze vzhledem k procesnímu rámci požadovat, aby přímo v textu předvolání provedla test proporcionality. Toto uvážení tedy musí provést soud. Soud tento názor sdílí a zabýval se otázkou proporcionality zásahu s ohledem na konkrétní okolnosti případu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

36. Soud s ohledem na výše uvedené shrnuje, že žalobce byl vyšetřován pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku a následně obžalován pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku. Škoda, kterou hlavní obviněná V. V. během své pokračující trestné činnosti České republiky způsobila, činila 1 227 011 Kč, jednalo se tedy o značnou škodu. Žalobce byl tedy obviněn ze spáchání úmyslné trestné činnosti, která ohrožuje obzvláště významný zájem společnosti a měla navíc charakter pokračující trestné činnosti po dobu přibližně tří let. Nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že typová závažnost přečinu nebyla vysoká. Soud upozorňuje, že za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku lze uložit peněžitý trest nebo trest odnětí svobody až na pět let. Za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku lze uložit trest odnětí svobody na dvě léta až osm let. Čím vyšší je trestní sazba za trestný čin, tím vyšší je jeho společenská závažnost a škodlivost. Soud naopak došel k závěru, že žalobce byl vyšetřován a následně obžalován pro úmyslnou závažnou trestnou činnost. U osob podezřelých ze závažné trestné činnosti je obecně vyšší celospolečenský zájem na získání identifikačních údajů.
37. Soud konstatuje, že žalobce byl v době podání žaloby bezúhonnou osobou. Soud však podle § 87 odst. 1 věty druhé s. ř. s. v případě zásahové žaloby deklaratorního typu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, nikoli ze stavu ke dni rozhodnutí soudu. V případě žalobce zásah spočívající v předvolání k provedení identifikačních úkonů trval do doby, než se zprošťujícím rozsudkem ze dne 1. 12. 2020, sp. zn. 3 T 50/2019-1474, stalo předvolání obsolentním. Soud nicméně připomíná, že dne 28. 2. 2020 byl žalobce trestním příkazem Okresního soudu v Ústí nad Labem odsouzen pro přečin pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, kterého se dopustil v roce 2019, tedy v době, kdy již byl stíhán v kauze V. V. Tím, že se žalobce dopustil úmyslné trestné činnosti spočívající v přečinu pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku po dopravní nehodě ze dne 5. 2. 2019, za nějž byl odsouzen, je zřejmé, že žalobce spáchal trestnou činnost v rozhodné soudem posuzované době a u takovýchto osob je větší zájem na provedení identifikačních úkonů.
38. K žalobcem tvrzenému zásahu do práva na informační sebeurčení podle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod soud upozorňuje na výše zmíněný nálezn Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, Pl. ÚS 7/18, který dospěl k závěru, že ustanovení § 65 odst. 1 zákona o policii se práva na informační sebeurčení dotýká jen okrajově. Při splnění všech podmínek, které jsou pro odebrání biologických vzorků stanoveny zákonem o policii, pokynu policejního prezidenta a dalších právních předpisech, nelze podle názoru Ústavního soudu uvažovat o tom, že by docházelo k porušení práva na informační sebeurčení. Ústavní soud zdůraznil, že pokud jsou identifikační úkony prováděny v zákonných podmínkách, nedochází k protiústavním zásahům do základních práv. Ústavní soud rovněž neshledal v samotném fyzickém odebrání biologických vzorků porušení základního práva na nedotknutelnost osoby podle čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Soud rovněž upozorňuje na to, že žalobce ve své námitce zůstal v obecné rovině a vůbec nespecifikoval, jakým konkrétním způsobem mělo dojít k porušení jeho zaručených práv na informační sebeurčení a tělesnou a duševní integritu podle Listiny základních práv a svobod a jen odkázal na tato ustanovení.
39. Soud shledal, že podmínky pro provedení identifikačních úkonů byly beze zbytku splněny. S ohledem na další trestnou činnost žalobce a závažnost trestného činu, v souvislosti se kterým byl předvolán, dospěl soud k závěru, že proporcionalita mezi
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

potenciálním zásahem a právy žalobce byla zachována. Soud rovněž připomíná, že pokud se žalobce dovolával ochrany svých práv, nelze současně přehlížet zájem společnosti na odhalování trestné činnosti. Úkolem žalované Policie ČR je odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy a chránit společnost. Ochrana společnosti před trestnou činností je dostatečným ospravedlněním toho, aby osoba z trestné činnosti podezřelá nebo obviněná strpěla přiměřená omezení a ke strpění důkazních úkonů byla přiměřeně donucována. Aby mohl jakýkoli orgán dostát plnění svých úkolů, musí k tomu disponovat nástroji a využít zákonem založená oprávnění a prostředky. Mezi tyto prostředky nepochybně patří i oprávnění podle § 65 zákona o policii. Soud dále uvádí, že podle znění § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii k předvolání k provedení identifikačních úkonů postačuje obvinění a není potřeba pravomocné rozhodnutí o vině, jak tvrdil žalobce. Ten byl předvolán až poté, co proti němu bylo řádně zahájeno trestní stíhání. Zdejší soud tak ve věci uzavírá, že v postupu žalované, která předvoláním ze dne 27. 6. 2018 předvolala žalobce k dostavení se za účelem provedení identifikačních úkonů, neshledal nezákonný zásah, a proto žalobu jako nedůvodnou výrokem I. rozsudku podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

40. Současně soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované, která ve věci úspěch měla, žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly a nadto je ani nepožadovala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 14. září 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu